

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.500
Letna naročnina L. 3.000
Letna inozemstvo L. 4.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXII. - Štev. 35 (1115)

Gorica - četrtek, 3. septembra 1970 - Trst

Posamezna številka L 70

Slovenska Koroška v znamenju oporekanja

Razmišljanja ob dunajskem listu »Kladivo«

Pripadniki slovenske manjšine v Italiji pozorno zasledujejo razplet bolezne krize, ki jo doživljajo koroški Slovenci. Čutijo se soprizadate. Niso samo krvne vezi, iz katerih se poraja zaskrbljenost, pač pa tudi istovetnost usode narodnih manjšin, izpostavljenih podobnim težavam in pritiskom. Kakor so uspehi in pridobitve slovenske manjšine v Avstriji razlog za ponos in pobuda k novim stremiljem pri slovenski manjšini v Italiji, tako so koroški porazi in polomije vir razočaranja in malodušnosti na Primorskem. In obratno. Narodne manjšine istega pokolenja, dasi živijo v mejah različnih držav, so krvno in psihološko zelo tesno medsebojno povezane, medsebojni vplivi, dobri in slabi, so često usodnega pomena. Zato pa si morata manjšini stati tesno ramo ob ramenu v boju za dosego manjšinskih pravic, se podpirati, si izmenjavati izkušnje, pa tudi se opozarjati na napake in kvarne poteze.

Na Koroškem se vedno huje stopnjuje spor med določeno skupino visokošolcev na Dunaju, ki že snubijo v svoje vrste celo same gimnazijce v Celovcu, in med drugimi vodilnimi izobraženci. Mladi so stopili na plan sprva z »Mladjem«, zdaj pa s »Kladivom«. Pot, ki so jo drzno ubrali, ni samo pot protesta in upora proti nekaterim osebam in ustanovam, niti ne samo odpor proti »nekrščanskemu in nečloveškemu ravnanju«, pač pa nekaka »kulturalna revolucija« v malem, ki stremi po zrušitvi vsake avtoritete in po uničenju verskih in moralnih vrednot. S tem pa so »mladi« prešli meje svoje ožje zemlje in ogrožajo dobrine, ki so svete vsem Slovincem.

OB PRVI ŠTEVILKI LISTA »KLADIVO«

»Na Koroškem je fletno...« — »Priglašeni dunajskih študentov in celovških dijakov« je z denarno pomočjo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pričelo izdajati list »Kladivo«, ki naj bi bil glasnik njihovega nezadovoljstva in protesta zoper nedemokracijo javnega življenja. Slovensko »ljudstvo« na Koroškem je le »pokorna in ponižna« raja, brez »kritičnih in samozavestnih ljudi«. Zanje mislijo razne družbene institucije; Cerkev in šola jih vzgajata v »strokovne idiole«. Nad ljudstvom stoji »narod«, to je skupina ljudi, ki se proglašajo za narodnjake, zlasti če to služi njihovim »profitarškim interesom«. Ti narodnjaki spočenjajo visoke misli, programe in ideologije, ki jih potem širijo po verskih in prosvetnih listih med ljudstvo; oklepajo se nekih »starih zaprašenih tradicij, ki jim pravijo svetinje; umaknili so se »na zgolj ideološko področje«, ki nima nič skupnega z življenjskimi potrebami koroških Slovincem. Dokler ne bodo ti narodnjaki zamenjali svoje »narodne politike« z »ljudsko politiko«, ki bo temeljila v »konkretni situaciji slov. ljudstva«, bodo plavali v oblakih, pa naj objavljajo še tako zveneče izjave, programe in sklepe.

Ko so visokošolci tako nakazali svoje načelno stališče in ga podprli s številnimi Cankarjevimi citati o »ocilindrenih narodnjakih, sledi osrednji članek »Pastirjem zmanjkuje ovac«. Članek naj bi bil odgovor pisu »Dvakrat Korotan«, ki ga je dr. Janez Hornböck objavil v lanskem koledarju Celovške Mohorjeve družbe. Članek vsebuje poleg težkih napadov na osebo msgr. Hornböcka, na Mohorjevo družbo in na dunajski dijaški dom »Korotan« celo vrsto drznih načelnih izjav, po katerih naj bi odklanjali »katoliški kompleks: vero, moralo, Cerkev« ter klerikalni postulat »racionalne avtoritete«; nasprotno zahtevajo, naj se vendarle odpravijo moralni predpisi glede čistosti in krščanske askeze, tako da se človek lahko svobodno spolno izživlja; takisto odklanjajo koroške »voditelje«, ki sicer že trepete v strahu, da jim drugi iztržejo vajeti iz rok.

KAKO NAJ SODIMO O LISTU »KLADIVO«?

To bi bila kratka vsebina prve številke »Kladiva«. Kako naj jo ocenimo?

Zamisel izdajati dijaški list je sama na sebi dobra, znamenje življenja je, obljuba za bodočnost. Toda list, ki izhaja z denarjem neke politične organizacije, je že pogojen. Njegov polet je nesvoboden, okrnjen.

Da si mladina želi glasila, v katerem bi se razpisala, izpovedala v slogu sodobnega oporekanja svoje nezadovoljstvo in zahteve, se odprla dialogu in tudi ustvarjalni polemiki, iskala novih poti, novih možnosti za rešitev žgočih vprašanj, bo pozdravil vsakdo, ki iskreno želi, naj mladi rod dozori v sposobnega ustvarjalca jutrišnjega sveta in zgodovine. Problem je le v tem, kakšno je glasilo in kateri so nameni, ki jih hoče uresničiti.

Da na Koroškem »ni fletno«, vemo vsi. Da bi bilo vse »ljudstvo« le nerazsodna raja, zanikamo. Kot povsod, tako so tudi na Koroškem dobri in slabi ljudje, več ali manj izobraženi, narodno zavedni in nezavedni, ravnih in sključenih hrbenic. Hudo krivična pa je trditve, da so vse ustanove (družina, otroški vrtec, nižje šole, srednje šole, Cerkev) je sredstva, s katerimi se izvaja pritisk na ljudi, da postanejo le »poslušni delojemalci«. Prav tako je docela nespreamljiva oznaka narodnih voditeljev, ker je neresnična, skrajno žaljiva in zlobna, pa naj list še tako citira Ivana Cankarja.

Znano je, da je Cankar z bojevito ironijo bičal tedanje slovenske razmere na umetniškem, kulturno-političnem, pa tudi na čisto političnem področju. Sekal pa je na vse strani, na desno in na levo, na narodne voditelje in na negodne stremuhe. Med drugim je v svoji pikrosti tudi zapisal:

»V najnovjšem času so se rodila bitja, katera bi Zola imenoval »strupene krote«. Z vso mogočo vnemo polivajo s pomijami vsakogar, ki jim sega čez glavo. V nemočem srdu pljujejo žolč in strup, zvičajo se in kremžijo obraz, pa še zmenijo se ne za ugovore ne za dokaze ne za preziranje... So namreč izkušeni in bistri ljudje! Nič ne de, da so se pred par leti bili »kozy« na Prulah, da se še poznajo na gimnazijskih klopek sledovi njihovih hlač. Nič ne de, da v šoli niso pili modrosti, ker je tam nihče ne pije; nič ne de, da niso brali tistih stvari, o katerih tako resno in samozavestno govorijo in pišejo, kajti če bi bili preštudirali vse tisto, kar bi bilo po mojih mislih treba preštudirati (takim glasnim vsevedcem, bi moral vsakdo izmed njih imeti Matjažovo brado... Ti ljudje vse vedo, in kar je glavno: vedo, da vse vedo. V tem je nevarnost. Takí samozavestni, vsevedni ljudje so brutalni, brezobzirni, so aktivni... Ti vsevedni ljudje so namreč tako samozavestni in tako brutalni, da so si pridobili nedotakljiv privilegij za svojo vsevednost!« (Ivan Cankar, Izbrana dela, X. zv., Ljubljana 1959, str. 32, 72, 80).

Sicer pa je razločevanje »ljudstva« in »naroda«, kot ga dela »Kladivo«, samovoljno in neznansveno. Izraza »narod« in »narodna politika« sta strokovno izpljena in imata točen pomen. Izraz »ljudska politika« pa naj kar velja za politično dejavnost, ki je »navsezana na konkretno situacijo slov. ljudstva« in ki ne šari v zgolj abstraktnem svetu. Odgovorni politiki bodo zato vodili narodno in ljudsko politiko.

Ne gre za to, da bi »študente, ki narodnim svetnikom kakšno zadržijo, lopnili po glavi«, pač pa da jih postavimo pred lastno odgovornost: načela, ki jih izpovedujejo, so zmotna; zahteve, ki jih postavljajo, so le deloma upravičene, ta in ona je prava utopija, nekatere pa so nečastne; obtožbe in obsodbe, ki jih izrekajo, so po večini neosnovane in tudi hudo krivične. Neznansveno in docela zmotno je pojmo-

Ameriške in sovjetske zadrege

Ob Sueškem prekopu že nekaj časa orožje miruje. Ni to zasluga ne Arabcev in ne Izraela. Če bi bilo odvisno od njih, bi topovi še vedno gremeli in bombniki s smrtonosnim tovorom še vedno preletavali prekop. Toda tisti, ki stoje za Egiptom in Izraelom, so obema vsilili mirovanje. Tako Sovjetska zveza kot Sev. Amerika sta prišli do spoznanja, da ne gre povečavati arabsko-judovskega vojskovanja, kajti prišel bi trenutek, ko bi se morali obe velesili soočiti. In kdo ve, kaj bi se iz tega izcimilo. Morda spopad z jedrskim orožjem svetovnega obsega. Tega si pa zaenkrat ne želita ne Moskva in ne Washington. Obe velesili imata namreč več ko preveč zadev, v kateri sta medsebojno zapleteni.

KAJ TEŽI SEVERNO AMERIKO

Sev. Ameriko teži zlasti vojskovanje v Vietnamu. Nihče še ne more reči, kdaj bo tega spopada konec. Ker povzroča finančne in človeške žrtve, postaja vietnamska vojna v ZDA vedno bolj neprijetna. Klic po njenem končanju postaja v ameriški javnosti vse večji.

Drugo veliko ameriško zadrego predstavlja arabsko-izraelska napetost. Gospodarski interesi, ki jih izraža beseda petrolej, svetujejo ameriški vladi, naj ima dobre stike z arabskimi državami. Politični položaj pa sili Washington, da podpira Izrael, saj je edina postojanka na Bližnjem vzhodu, kjer imajo ZDA popolno zaslobo.

TUDI SOVJETSKA ZVEZA JE V ŠKRIPCIIH

V nič manj hudih zadregah, če ne še večjih, pa je tudi Sovjetska zveza.

Na prvem mestu jo mučijo odnosi do rdeče Kitajske. Oba komunistična velikana se brezobzirno borita za politični vpliv v komunističnem svetu. Zato je tudi tako hud boj za vsako komunistično stranko, za vsako komunistično državo.

Pri tem se je znašla Moskva v slabšem položaju. Sovjetski vpliv v Aziji pada. Tudi v Afriki in Latinski Ameriki je maoizem bolj cenjen kot moskovsko pojmovanje komunizma. Prisotnost kitajskega komunizma je čutili na vsak korak, tudi v Evropi in Sev. Ameriki. Peking uspešno dopoveduje novim rodovom, da je komunizem iz Moskve nazadnjaški, usmerjen na kompromise z imperialisti in brez revolucionarnega zaleta. Kaj naj Moskva odgovori na ta očitek, ko pa povsem drži?

Dosti velika bolečina je za Moskvo tudi njeno vmešavanje v arabsko-izraelski spor. Egipt je kakor brezno. V tem oziru »se Sovjetski zvezi enako godi kot ZDA v Vietnamu. Arabci so za Moskvo enako slaboten zaveznik kot Južni Vietnamci za Washington. Zato sovjetski voditelji ne skrivajo želje, da bi na Bližnjem vzhodu prišlo vsaj do premirja. Morda jim je premirje sploh bolj všeč kot pravi mir, saj jim daje opravičilo za prisotnost v Sredozemlju.

Da se je v Moskvi nekaj spremenilo, dokazuje ravnanje z Naserjem. Ta je v začetku julija prišel v rusko prestolnico, da doseže povečanje pošiljk orožja. Toda rezultat obiska je bil povsem drugačen kot se je nadejal. Namesto da bi se vrnil domov z novimi obljubami vojaške pomoči, je moral pristati na načrt ameriškega zunanega ministra Rogersa, naj za tri mesece utihne ropot orožja, Egipt in Izrael pa naj se pod vodstvom odposlanca OZN, Jarringa, začneta pogajati za dosego miru na Bližnjem vzhodu. Devetnajst dni je bilo potrebnih, da se je Naser dal omeščati; devetnajst dni so ga Sovjeti zadrževali v Moskvi in ga imeli pod hudim političnim pritiskom. Končno se je Naser uklonil.

Za nameček pa ima Moskva še težave s svojimi sateliti, ki so povezani v »Varšavskem paktu«. Doktrina tovariša Brežnjeva o »omejeni neodvisnosti« socialističnih držav nikomur od sovjetskih zaveznikov ne ugaja preveč. Dosedaj so jo sprejeli le v Pragi, kjer je sedaj na oblasti suženjsko vdana skupina konservativnih komunistov, ki vidi v Moskvi varuha svojih lastnih položajev.

Imajo pa vse te omenjene zadrege ZDA in Sovjetske zveze za svetovni mir tudi svojo svetlo stran. Obema državama odkrivajo, da danes na svetu ni več vsemogočnih držav, ki bi lahko brezobzirno uveljavile svojo voljo, ne da bi se ozirale na razpoloženje drugih. Zato sta se začeli velesili iskati, pogajati in izmenjavati svoje poglede. Prvi sad tega sodelovanja je bil skupni pritisk na Egipt in Izrael, da začneta s pogajanjem. Upajmo, da bodo sledili še novi skupni nastopi obeh velesil in da bodo v korist miru na svetu.

Predsedniške volitve v Čilu

Čile je ena redkih južnoameriških držav, ki že od leta 1932 ne pozna državnih udarov in se ponaša z demokratično izvoljenimi predsedniki. S Čilom se more kosati v Južni Ameriki edinole še Uruguay, ki pa prav sedaj doživlja svoje težke trenutke.

V Čilu volijo predsednika države vsakih šest let. Na zadnjih volitvah je bil izvoljen za poglavarja države Eduardo Frei Montalva, po očetu švicarskega porekla. Politično pripada krščansko-demokratski stranki, ki je s svojim programom precej radikalna in skoro tekmuje s socialisti in komunisti.

Letošnje volitve za predsednika so bile določene za petek 4. septembra. Za predsedniško mesto so se potegovali trije kandidati: socialist Salvador Allende, demokratiziran Radomir Tomić in neodvisni Jorge Alessandri.

Salvador Allende, 62 let star, po poklicu zdravnik, po prepričanju pa marksistično nadahnjena socialist, je doslej propadel že na treh predsedniških volitvah. Podpirajo ga vsi levičarji: komunisti, socialisti, del antiklerikalnih radikalov, odpadniki iz demokratskih vrst in razni levičarski »neodvisneži«.

Radomir Tomić, 56 let star, je kandidat krščansko-demokratske stranke. Dosedanji predsednik Frei namreč po ustavi ne sme več kandidirati. Tomić izhaja iz rodovine dalmatinskih Hrvatov. Je oče devetih otrok in programsko zelo blizu komunistom. Tudi Tita je že obiskal, naklonjenost pa kaže tudi do rdečega kubanskega diktatorja Castra. Kar se tiče podzavljavanja čilskega gospodarstva, je na liniji socialističnega Allendeja, samo da pristaja na obstoj nekaterih zasebnih podjetij, če je to v korist družbe. Politični opazovalci menijo, da prav zato letos Tomić ne bo uspel. Levičarji bodo šli z Allendejem, vsi zmerni pa bodo Tomiću obrnili hrbet, ker

vati Cerkev kot zgolj svetno ustanovo, ki ni uspela vzpostaviti socialne pravičnosti, medtem ko je vsa njena vsebina in njen smisel v tem, da je Kristusovo skrivnostno telo, skupnost vere, upanja in ljubezni, ki ima poslanstvo, da razliva Kristusovo življenje v verujoče in jih tako vodi k večnemu zveličanju. Nečastno je za mlade ljudi, ki trdijo, da hočejo prekaltiti svoj rod v poštenju, izobrazbi in kulturi ter mu biti vodniki v bolj človeško bodočnost, če ne vidijo lepših idealov kot je »svobodno spolno izživljanje«, uveljavljanje »prepovedanih pravic«, to je ukinitve moralnih predpisov. Krivično je pljuviti na zaslužno delo prejšnjih rodov in točasnih zaslužnih mož, zanikati vsako važnost obstoječim političnim in narodnim organizacijam, označiti Mohorjevo družbo za »mrliča«!

DR. RUDOLF KLINEC

mu ne zaupajo in se sprašujejo, v čem je razlika med njegovim in Allendejevim programom.

Jorge Alessandri je od vseh treh kandidatov najstarejši: ima že 74 let. Pred Freiem je že bil čilski predsednik od leta 1958 do 1964. Politično je neodvisen, podporo pa so mu obljubili desničarski liberalci in konservativci. Alessandri se zavzema za svobodno trgovino in je proti vsem oblikam podržavljenja. Alessandri, ki je samski kot Colombo ali Rumor, predlaga ustavno reformo, da bi dobil državni predsednik več moči proti parlamentu in obljublja, da bo spoštoval reforme svojega prednika na vzgojnem in poljedelskem področju.

Kdo bo zmagal na teh volitvah, je težko reči. Politični izvedenci menijo, da ima Alessandri dobre možnosti, da dobi največ glasov, ne pa absolutne večine. V tem primeru mora čilski kongres (parlament) v teku 50 dni izbrati med kandidatom, ki sta dobila največ glasov. Napisano pravilo je, da se poslanci odločijo vedno za kandidata, ki je prejel relativno večino, tj. največ glasov. Toda to pot se bojijo Alessandrijevi pristaši, da se lahko povežejo v kongresu krščanski demokrati in marksisti ter vsilijo svojega kandidata.

V dosedanem čilskem kongresu (150 poslancev in 60 senatorjev) so imeli desničarji 42 sedežev, krščanski demokrati 75 in združena levica 85. Konec tedna se bo že vedelo, koliko se je to razmerje sil spremenilo in v katero smer bo Čile zavil v prihodnjih šestih letih. O tem pa bomo poročali prihodnjč.

Madžarska slavi sv. Štefana

Na Madžarskem so 20. avgusta začeli s proslavami tisočletnice rojstva in krsta ogrskega kralja sv. Štefana. Cerkev obhaja njegov praznik vsako leto 2. septembra. V Budimpešti in to v Stefanovi baziliki, so 20. avgusta somaševali vsi ogrski škofje.

Komunistična vlada ni hotela zaostajati in je organizirala niz prireditev ob 1000-letnici nastanka madžarske države. Seveda daje poudarek kralju Stefanu kot vladarju, izogiba pa se poudarjanju zgodovinskega dejstva, da so se Madžari ohranili le zato, ker so se vključili po kralju Stefanu v občestvo krščanskih evropskih narodov.

Fanfanijev zasebni obisk v Trstu

Predsednik senata Fanfani se je na povratku iz Moskve, kjer se je udeležil kongresa zgodovinskih ved, ustavil za kratek čas tudi v Trstu. Njegov postanek je bil čisto zasebne značaja; obiskal je svoje ga brata.

Seminar za tržaške pevce in cerkvene pevovodje na Koroškem

Gotovo ste že bili kdaj na Koroškem v Avstriji. Če je tako, potem ste verjetno obiskali Osojsko jezero, pomudili ste se kdaj pri Mariji na Otoku na Vrbskem jezeru; pa Baško jezero s svojo lepo okolico vam prav gotovo tudi ni neznan. Bržkone ste poromali kdaj h Gospe Sveti in se zamislili ob Vojvodskem prestolu na Gosposvetskem polju. Kdo ve, kolikokrat ste bili že v Celovcu, središču naše lepe Koroške! Morda pa ne. Morda vam je bilo ljubše obiskati katero izmed treh dolin. Petje fantov na vasi v Bistrici na Zilji je nekaj edinstvenega. Po Rožu ne morete mimo gosposvetske šole v St. Jakobu, ne da bi okusili gostoljubja tamkajšnjih šolskih sester in gojenk. Se v Sele, ta prelepi, pristno slovenski kraj v Karavankah, vas mora kdaj zanesti. In končno še Podjuna pod varstvom Matjaževe Pece in skalnatega Obirja.

O Podjuna, kako si lepa! In tvojo lepoto je uživalo kakih 60 tržaških slovenskih cerkvenih pevcev od 17. do 22. avgusta letos.

V Tinjah, slikovitem kraju v bližini Klopinskega jezera, na nizki vzpetini za vasjo stoji župna cerkev in ob tej poslopje, ki je bilo menda svoj čas samostan. Zraven tega, ob robu prostranega smrekovega gozda, se je pa v zadnjih letih dvignila lepa nova stavba Katoliški dom prosvete. In v tem domu smo preživeli nepozabno lep teden cerkveni pevci, pevke in pevovodje, člani Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu.

V Tinje smo se pripeljali iz Trsta kar z osebnimi avtomobili, saj danes, ko smo vsi tako zelo motorizirani, za tako pot res ni težav. Kosilo nas je v ponedeljek že prijetno združilo. V prijazni jedilnici smo se razgledali po že bolj ali manj znanih obrazih. Takoj je bilo čutili, da smo si ena družina, vsi veseli in dobre volje in ta dobra volja se nas je vztrajno držala prav do konca, kar je še prav posebno pričalo naše nenehno prepevanje. Teden je bil namenjen študiju in razvedrilu obnem. Zato smo imeli v torek in sredo dopoldne, v četrtek popoldne in zopet v petek dopoldne strokovna predavanja in pevske vaje.

Bazoviški župnik M. Živic in rojanski kaplan Stanko Zorko sta na preprost način razložila pomen, vrednost in nujnost skladnosti glasbe in petja pri cerkvenem bogoslužju v današnji pokoncilski dobi. Lahkotno in zanimivo je govoril prof. Silvo Mihelič o glasbeni ritmiki, metriki in melodiji, Janko Ban je prijetno presenetil vse udeležence s svojimi predavanji in praktičnimi vajami za tehniko pevskega dihanja.

Pevske vaje je z vso požrtvovalnostjo in navdušenjem vodil prof. Mamolo, ki je skupno z dr. Harejem nosil velik del teže organizacije tega seminarja, in ki je, če se ne motim, tudi pobudnik tega vsestranske uspešnega tečaja.

Kot rečeno, je bil teden namenjen ne le študiju, temveč tudi razvedrilu, zabavi, obisku koroških zanimivosti. Tako smo že v torek šli na Dječke, ki so najsevernejša slovenska vas. Tamkajšnja župna cerkev, utrjena z visokim obzidjem iz časov turških vpadov, je zanimivost, ki je zares vredna ogleda. Pod mogočno lipo na trgu smo posedli h gostilniškimi mizami in v družbi starega župnika in mladega nadučitelja zapeli vrsto naših lepih pesmi.

Vreme je bilo tako lepo, da smo v sredo popoldne mnogi šli na Peco, tako težka tura to že ni bila, čeprav meri najvišji vrh 2200 m. Od vznožja v bližini Smihela do višine 1800 m smo se peljali s sedežnico. Le korajžni so potem dosegli mali vrh na jugoslovansko-avstrijski meji, a najbolj korajžni so skoro v diru pohiteli na glavni vrh Pece, od koder se nudi planincu čudovit pogled v Podjuno in v Mežiško dolino. Zal pa čas tega užitka ni dopuščal, kajti sedežnica vozi nazaj zadnjič že ob pol šestih.

Nekateri kolegi so se pa isti popoldan podali raje v Labotsko dolino, da so obiskali St. Andraž, bivši sedež sedanje marijorske škofije, in St. Pavel, kjer so si ogledali znameniti samostan z bogato knjižnico.

V četrtek smo se peljali v oddaljeno Krko k sv. Hemi. Občudovali smo lepoto tamkajšnje veličastne cerkve, nekdanje stolnice krške škofije, ki ima pa danes svoj sedež v Celovcu. Sv. Hema, baže slovenskega rodu, je tam pokopana. Ob njenem grobu smo ob somaševanju naših treh duhovnikov (gg. Živca, Zorka in Miklavca) tako živo sodelovali ne le z molitvijo,

temveč zlasti z našo lepo pesmijo, da je eden izmed Nemcev, ki je slučajno prišel k tej maši, dejal, da česa takega še svoj živ dan ni doživel.

Ostal nam je še petek. Ta popoldan je pa res vsak po svoje izrazil. Nekateri so šli v Celovec, mnogi tudi h Klopinskemu jezeru, kjer v tem času mrgoli letoviščarjev.

V soboto smo se pri sv. maši skupno zahvalili Bogu za obilne dobrate tega nepozabnega dne, ki smo ga po zaslugi naših organizatorjev preživeli v Tinjah. Po slavnostnem kosilu smo zapustili Tinje v dolgi in strnjeni vrsti avtomobilov. Vračali smo se vsi z isto mislijo: vsem, ki so ostali doma, je treba ponesti vsaj delček tistega bogastva, ki smo ga bili mi deležni v preteklih dneh.

Udeležena

OKNO V DANAŠNJI SVET

Gonja proti brazilskemu škofu

Kathpress poroča, da pripravlja brazilska vlada nastop zoper znanega nadškofa Helderja Camaro. Poročilo temelji na izjavi poslanca Raimonda Padilha: »Rdeči škof do danes še ni bil kaznovan, ker so znane njegove zveze z Vatikanom in Pavlom VI. Toda revolucionarna vlada tre-

Bralci pišejo

Eno je kričanje, drugo pa dejstva

Drago Košmerlj, bivši tržaški dopisnik ljubljanskega »Dela« je nedavno objavil v »Primorskem dnevniku« zelo zanimivo analizo stanja porabskih Slovencev, ki žive kot narodnostna manjšina na Madžarskem. Med drugim beremo v članku te ugotovitve: »Porabski Slovenci dejansko nimajo šol v materinem jeziku, v vseh šolah poučujejo vse predmete v madžarščini, slovenskega jezika se uče samo kot poseben predmet. Vendar, po obstoječih predpisih morajo starši slovenskih otrok že ob vpisu posebej zahtevati, da se bodo njihovi otroci učili slovenščine. Če te zahteve ni, tudi pouka slovenščine kot posebnega predmeta ni.« In še: »Slovenci (na Madžarskem namreč, op. pisca) seveda nimajo nikakršnega lastnega glasila...«

Težko bi bilo dodajati kakršno koli pripombo gornjim žalostnim ugotovitvam. Dejstvo, golo in zgodovinsko dejstvo pa je, da socialistični režim nikakor ne rešuje vprašanj narodnostnih manjšin, nasprotno, skoro vedno postane naveden grobar njihovih pravic. Seveda, najlaže je v imenu internacionalizma, bratstva in enakosti med narodi in ljudmi likvidirati manjšinske probleme. Tako se dogaja v Rusiji, na Madžarskem, na Kitajskem itd. To pa ni niti več asimilacija, ampak čisto navadna tiha in perfidna operacija, ki se ji pravi narodnostni genocidij.

Po vsem tem lahko mirno sklepamo, da bi tudi pri nas bilo isto, ako bi kdaj prišla KPI na oblast v Italiji. Pri komunizmu velja dvojno merilo: kjer ni na oblasti, hoče biti največji in najdoslednejši čuvar narodnostnih pravic vsake narodnosti; ko pa je enkrat na oblasti, je njegova glavna skrb likvidirati vprašanja manjšin po zgledu Rusije in Madžarske. Ista usoda bi seveda doletela tudi Slovence v Italiji, če bi kdaj prišlo do tega, da bi tu zavladal komunizem...

J. K.

CGIL se je vendar zganila

Bral sem, da so delavci in uradniki sindikata FIOM-CGIL zahtevali, da so sindikalne objave in razglasi v podjetju IRET tudi v slovenščini. Vendar se torej sindikat, v katerem je včlanjenih ogromno slovenskih delavcev, začel premikati. Do pred kratkim ni bilo namreč na prvomajskih povorkah ne duha ne sluha o slovenskih napisih, zadnji prvi maj pa smo videli enega ali dva. Tudi to je že nekaj! Če bo šel razvoj v to smer, bomo kmalu tudi v ulici Zonta v Trstu, kjer imajo sedež politični deportiranci, preganjanci itd., videli dvojezične napise in se pogovorili s stalnim slovenskim uradnikom, saj je končno skoro 80% vseh članov slovenskega rodu.

Primorec

Vzroki so zlasti v sistemu

Jugoslavija se vedno bolj pogreza v močvirje inflacije. Gospodarska reforma je doživela polom na vsej črti. In najbolj tragično pri tem je dejstvo, da ni nikogar, ki bi se znal temu razvoju zoperstaviti. »Tedenska tribuna«, ki izhaja v Ljubljani, ta mračni položaj takole opisuje:

»Inflacija je že prekoračila predreformski rekord. Zapluli smo v nevarne brzice, iz katerih ne bo več rešitve. Življenjski stroški so v prvem polletju letošnjega leta porasli za 12 odstotkov, proračunski dohodek slovenske republike je za 30 odstotkov višji, uvoz se je povečal za 16,7 odstotka, domača industrijska proizvodnja pa le za deset odstotkov; devizni primanjkljaj devizne izmenjave s tujino je v vsej državi spet prekoračil 5 milijard (novih) dinarjev (tj. 250 milijard lir).

Naša samoupravna družba ni uspela zaščititi delavcev in upokojujencev z nizkimi prejemki. Celó pred vojno so v kapitali-

zmu v času povečanja življenjskih stroškov z uvedbo draginjskih doklad, ki so bile za vse enake, uspeli bolj zaščititi delavce kot sedaj mi. Ni naključje, da nam ljudje obračajo hrbet, da jih imamo že 750.000 v tujini v službi kapitalistov, da je ogromno usposobljenih Slovencev, ki bi jih potrebovali v domači proizvodnji, že v tujini in da se ta proces nadaljuje.

Naša proizvodnja, ki pozablja, da je potrebna pred žetvijo setev. Ne upoštevamo več zdrave kmečke pameti, da brez dela ni jela in da brez truda ni letine. Vsi smo prizadevni v gneči okrog sklede, neodporni pa do zahtev za večji delež delovnega učinka.

Naša proizvodnja, tudi v Sloveniji, je daleč pod povprečjem v evropskih razvitih državah. Tudi naš turizem, o katerem upamo, da bo poleg naših delavcev v tujini znižal devizni primanjkljaj, postaja nekonkurenčen. Za domačega turista so cene nedosegljive, za tujega pretirane. Tudi pri hrani je podobno. Medtem ko so še pred leti hodili k nam Korošci jest in pit, se je sedaj obrnilo: Slovenci odhajajo onstran meje na obele in izlete.

Ko je v saboru (skupščini) v Zagrebu neki poslanec vprašal, ali bi bilo možno, da bi npr. Ford pri nas gradil tovare, je dobil odklonilen odgovor, češ da bi to pomenilo gradnjo moderne tovarne s sodobno organizacijo in visoko produktivnostjo ter visokimi osebnimi dohodki, kar bi slabo vplivalo na razpoloženje v domačih tovarnah. To je žalostna resnica. Krivično bi pa bilo, za to obsojati le delovne organizacije ali pa delavce, saj ti v tujini dokazujejo, da so učinkoviti ustvarjalci. Vzroki so predvsem v sistemu.

nutno zbira dokaze zoper njega. Z očitki, ki jih je v inozemstvu trosil zoper Brazilijo, dela krivico brazilski vladi. Ne bo treba dolgo čakati dneva, da bo vlada izdajalca svoje lastne Cerkve eksemplarično kaznovala.

Zborovanje slov. kapucinov

Slovenski kapucini so se zbrali konec julija na izrednem kapitlju. Naglašali so predvsem apostolsko-pastoralno delo v službi slovenske in vesoljne Cerkve. Kapucini imajo v Sloveniji 11 postojank. Članov je 53, med njimi 39 patrov.

Najstarejši slovenski duhovnik

20. julija je minilo 75 let, odkar je bil posvečen za duhovnika koroški rojak Jurij Trunk, ki živi v ZDA. Zaradi svoje slovenske zavednosti se je moral po nesrečno izgubljenem koroškem plebiscitu pred petdesetimi leti umakniti v tujino. Jurij Trunk je 2. sept. dopolnil sto let in je najstarejši živeči duhovnik. Zanimivo je, da je še vedno duševno čil in redno dopisuje v »Ameriškega Slovence«.

Počastitev sv. Fr. Ksaverija

Na letošnji svetovni razstavi v Osaki na Japonskem so počastili s posebno sliko in napisom tudi sv. Franciška Ksaverija (1506-1552), prvega katoliškega misijonarja na Japonskem. Ta je dejal o Japoncih, da so najbolj znatizeljen in najbolj učljiv narod na svetu.

Združenje ital. cerkvenikov

V zadnjih letih so v Italiji ustanovili več stanovskih združenj za cerkvenike. Lani je italijanska škofovska konferenca odobrila pravilnik za italijansko etnotno stanovsko organizacijo cerkvenikov. Prvi vsedrjavni kongres tega združenja bo v Rimu od 13. do 16. oktobra.

Prestavljen praznik

Škofovska konferenca kamboških in laških škofov je z odobritvijo papeške kongregacije za bogoslužje prestavila praznik Vseh svetnikov in vernih duš dan med 15. septembrom in 15. oktobrom, ko tamkajšnja ljudstva praznujejo po stoletni navadi »praznik prednikov«.

Dovoljenje laikov za delitev sv. obhajila

Sv. Sedež je dovolil brazilskim škofijam, da smejo v primeru potrebe deliti sveto obhajilo sposobni laiki. Po redovnih hišah smejo deliti sv. obhajilo predstojniki in predstojnice ali njih namestniki. Po cerkvah smejo deliti sv. obhajilo sposobni laiki, če ni na razpolago duhovnika ali če je toliko obhajancev med sv. mašo, da bi se obhajanje zavleklo predolgo, če bi obhajal samo duhovnik. V primeru potrebe smejo laiki nositi sv. obhajilo tudi bolnikom na dom.

Podobno dovoljenje so dobile tudi francoske škofije. Kako naj se izvaja to dovoljenje v praksi, določajo krajevni škofje.

Porast duhovnih poklicev na Kubi

Španska poročevalska agencija Prensa Asociada poroča, da se je število krstov in cerkvenih porok močno dvignilo. Tudi obisk nedeljskih božjih služb neprestano raste. Na duhovniški poklic se pripravlja 47 bogoslovcev. Vseh duhovnikov je zdaj okoli 200, med njimi je 80 Kubancev, drugi so pa inozemci. Po bolnišnicah zdaj deluje 120 bratov in sester.

Slovenski otrok v slovensko šolo!

Pravzaprav je čudno, da moramo vsako leto voditi akcijo pri slovenskih starših, da svoje otroke vpšejo v slovenske šole. Toda žal je med nami toliko narodno mlačnih družin, ki se rajši odločijo za italijansko šolo kot slovensko, da je omejena akcija nujno potrebna, če hočemo ohraniti svojo slovensko bit in svoj jezik kot narodna manjšina v Italiji.

Mimo bi morali biti časi, ko so se premmnogi slovenski starši v letih hušega pritiska iz narodne mlačnosti ali nezavednosti ali iz strahu izmikali pripadnosti slovenski skupnosti in otroke vpisovali v neslovensko šolo. Kajti izkazalo se je, da so otrokom napravili kaj slabo uslugo. Danes bi ti ljudje veliko laže prišli do službe, če bi poleg italijanskega obvladali še slovenski jezik. Na vsak korak slišimo izjave mladih ljudi slovenskega porekla, ki obžalujejo, da slovenščine po krivdi staršev ne obvladajo in jim je zato v obmejnem pasu otežkočen dostop do donosnih služb.

Prav v današnji številki našega lista išče trgovska firma »Import-Export« iz Gorice uradnico ali uradnika, ki naj bi obvladala italijanski in slovenski jezik. Kaj to pomeni? Da več velja tisti, ki je šel skozi slovensko šolo in se je priučil obeh deželnih jezikov kot tisti, ki je šel le skozi italijansko.

Ozrmo se okrog sebe in vsakomur, ki je slovenskega rodu, svetujemo, naj svojega otroka vpiše brez pomisleka v slovensko šolo. Rok za vpisovanje v prvi razred osnovne šole je od 1. do 15. septembra. Otrok bo svojim staršem za pravilni vpis ostal hvaležen vse življenje. Pa tudi vest staršev, da so storili svojo dolžnost, bo ostala mirna.

Brat K. Kerševan je zapustil Kongo

Vse prijatelje misijonov obveščam, da zaradi bolezni dokončno zapušam delo v zunanjih misijonih v Kongu, kamor sem prišel v začetku majnika leta 1949. Po zdravljenju v Evropi prve mesece lanskega leta sem se okrepljen zopet vrnil na teren. Ker sem zadnji čas ponovno oslabil in postal nezmožen za delo, je bil zdravnik odločno mnenja, naj zapustim to deželo, kjer bi mi on, v primeru možnih komplikacij, zaradi pomanjkljive zdravniške službe ne mogel pomagati.

Zato torej odhajam od tukaj. Hvaležen sem dobrotnikom, ki so dolga leta plačevali za list naročnino. Zadnja tu prejeta

številka je od 14. maja, ki prinaša vest o hitri in prerani smrti nadebudnega mladca Petra Spacapana, kar je tudi mene zabolelo v dno duše. Zdi se mi, da sem fanta že kje srečal, prav gotovo pa njegovega očeta, kateremu in vsej družini izražam na tem mestu svoje iskreno in občuteno sožalje. Božja pota niso naša pota...

Mene bo pot najprej zanesla, kot navadno, v Belgijo. Ne maram vas vezati, da bi me z vašim listom lovili po vseh mojih potih, čeprav sem nanj resnično navezan.

Karel Kerševan CM, mis, brat

Spominska svečanost ob spominu bazoviških žrtev

Slovenske politične in kulturne organizacije iz Trsta in Gorice se bodo v soboto, 5. septembra oddolžile spominu bazoviških junakov. Po položitvi skupnega venca bodo spregovorile žive priče predvojnega in medvojnega trpljenja našega naroda. Nato bodo pevci s pesmijo počastili svetli spomin bazoviških junakov in vseh tistih, ki so svojo žrtev in svoje trpljenje darovali slovenstvu in naši pravičnejši bodočnosti. Spominska svečanost bo pri spomeniku na Bazovici. Vabimo vse, ki jim je mogoče priti, posebej pa predstavnike naših kulturnih, političnih in športnih organizacij. Začetek komemoracije: točno ob 16. uri.

Vinogradništvo v naši deželi napreduje

Vinogradništvo je v naši deželi najvažnejša kmetijska panoga iz dveh vidikov: po vrednosti pridelka in po možnosti bodočega razvoja.

Posebno v zadnjih letih sta dva deželna zakona korenito pomagala k ustanovitvi novih čistih trtnih nasadov. Prvi zakon (št. 29 iz leta 1967) nudi visoke prispevke ali posojila za nasad ali obnovo vinogradov, dočim drugi (št. 33 iz leta 1965) predvideva izdatno podporo za obrambo trt pred vremenskimi nevarnostmi in sicer v prvi vrsti pred točo. Vinogradniki so se doslej v znatni meri poslužili teh ugodnosti. Na 2.732 prošenj je bilo razdeljeno 1.619.000.000 lir za 2.821 ha čistih nasadov. Tako se je površina čistih nasadov v zadnjih desetih letih povečala kar za eno četrtino.

Vinogradniške površine v tukajšnji deželi so porazdeljene takole: čisti nasadi v videmski pokrajini 5.554 ha; v pordenonski 8.440; v goriški 2.044 in v tržaški 416 ha, skupaj 16.454 ha. Poleg čistih nasadov pa je še 18.570 ha trt v mešanih nasadih. Na vsej tej površini so lansko leto pridelali 1.223.000 stotov grozdja.

Najboljše vrste vina, ki jih pridelujejo v deželi so: tokaj, merlot, riesling, beli, sivi in črni pinot, kabernet, refošk in pikolit.

Močno oporo vinogradništvu predstavljajo zadrudne kleti, katerih je trenutno deset in lahko predelajo 600.000 hl vina na leto.

Osnovo za nadaljnji razvoj vinogradništva tvorijo trsnice, ki zasedajo 350 ha površine. Med temi je najbolj znana in organizirana zadrudna trsnica v Rauscedo (severno od Casarse), ki posluje tudi z inozemstvom; samo ta trsnica ima na razpolago okrog 20 milijonov ukoreninjenih sadik.

Strokovnjaki so mnenja, naj bi se kakovost vin še izboljšala, naj bi zasadili nove vinograde v predelih, ki so za to primerni, naj se uvedejo novi načini gojitve in predelave ter vpele sodelovanje na zadrudni podlagi pri prodaji vinskega pridelka. Vinogradi in vino naj bi dosegli takšno stopnjo kakovosti, da bi se še lažje in uspešneje uveljavili na evropskem skupnem trgu, kjer se jim obeta lepa bodočnost.

lnž. Janko Košir

Tabor tržaških skavtinj ob Kolpi

Dvanajstkrate smo skavtinje iz Trsta že taborile v planinskih krajih. Mislile smo si: morje in vročino imamo doma. Na taboru pa se naužijemo svežega zraka in planinskega sonca. Enkrat pa smo le želele poskusiti, kako bi se taborilo v dolini.

Ni nas privlačevala deroča in mrzla Sa-va, ne mirna in globoka Krka, odločile smo se za plitvo in toplo Kolpo. Izsledile smo primeren kraj ob njej pri Adlešičih, se pogodile s kmeti za najemnino trate in se zadnje dni julija v avtobusu z vso opremo odpeljale za štirinajst dni v Belo Krajino. Večini izmed nas je bila Dolenjska in dežela onstran Gorjancev nepoznana. Čeprav smo že marsikaj slišale o Belokranjcih, pa jih od bliže še nismo poznale. Zato nas je toliko bolj gnala radovalnost, da Belo Krajino in njene prebivalce vidimo ob blizu.

Pred nami so že šle tri starejše skavtinje pripravljale tabor. Ko smo ostale prišle na kraj, smo se takoj lotile postavljanja šotorov, opreme kuhinje, ureditve »hollywooda«, vhoda v tabor. Že naslednji dan je bilo vse pripravljeno, da se je začelo redno življenje na taboru, kakor smo določile in pripravile doma.

Razdelile smo se v štiri vode: v postrvi, ščuke, sulce in žabe. Vsak vod je imel svojo voditeljico, ki so se letos res dobro izkazale. Skrbele so za svoje vode, čutile zanje odgovornost in zanje naredile, kar so mogle. Obenem pa so bile složne med seboj.

Pri maši smo vsako jutro aktivno sodelovale, prepevale, brale berila, poslušale versko misel duhovnega voditelja, vsak dan skoro vse prejele obhajilo. Jutranje molitve, zahvalo po maši smo letos imele vsak dan drugačno, posebej sestavljeno v ta namen.

Dopoldne smo imele sestanke. Najprej smo se hotele seznaniti z Belo Krajino v zemljepisnem, zgodovinskem in kulturnem oziru. Bile smo ob meji med Slovenijo in Hrvaško. Na desnem bregu že prebivajo Hrvati. Imenuje se Bela Krajina zato, ker so včasih moški in ženske nosili bele obleke. Že l. 1906 pa je bil znani narodopisec Ivan Sašel, ki je bil večji del svojega življenja župnik v Adlešičih in je veliko napisal o Beli Krajini, izjavil, da bo »bela« kmalu še po imenu. Danes belo obleko, ki velja za belokranjsko narodno nošo, oblečejo samo še ob slovesnih prilikah.

Močno se kaže vpliv Uskokov, to je Hrvatov in Srbov, ki so se v času turških napadov tod naselili. Avstrijski cesar jim je to dovolil pod pogojem, da v času turških napadov branijo Belo Krajino in s tem Avstrijo. Naselili so se v teh krajih kot kmetje, ki so se med napadi sprejemali v vojaške. Tako smo razumele, zakaj se vasi imenujejo Fučkovi, Jankoviči, Pribrinci, Vlaščansko selo itd., kakor tudi številni priimki zvenijo po srbsko oz. hrvaško: Cvitkovič, Ilenič, Zunič itd. Tudi govornica zveni marsikdaj po hrvaško. Uskokski Hrvati in Srbi so se polagoma poslovenili in so sprejeli katoliško vero, le vasi Bojanci in Marindol sta ohranili srbski značaj in pravoslavno vero.

Referate so pripravile naše voditeljice: Ivica je predavala o Beli Krajini v zemljepisnem oziru in o njeni zgodovini; Vera o narodopisju, o krajevni običajih, o zelenem Juriju, kresovanju, o običajih ob rojstvu, poroki, smrti; Alenka o belokranjskih pisateljih in pesnikih (Otonu Zupančiču, Vinku Beličiču, Janezu Trdini, ki je pisal o Gorjancih); Magda o lepem vedenju; Gabrijela o skrbi za zapuščene otroke v Trstu. Duhovni vodja je govoril

o apostolatu laikov v misijonih. Dr. Stan-ko Janežič, ki nas je obiskal, je govoril vsem o razmerju fantov in deklet, starešina pa o idejah T. de Chardina. Akademičarka iz Ljubljane je razlagala o veroučnih načrtih med mladino v Sloveniji.

Kar smo slišale pri predavanjih, smo skušale še na drugi način izpopolniti. Tako smo enkrat vse obiskale družino Cvitkovič, kjer so nam pokazali belokranjske noše. Nekatere so jih tudi oblekle in smo se z njimi fotografirale. Gospa nam je pokazala izdelke domače tkalske obrti. Razložila je, kako belijo lan in konopljo. Pokazala nam je več fotografij, kakor žene tkejo, in fotografijo o običajih, katere nam je razlagala.

Na sprehodih smo obiskale srbsko vas Marindol in znameniti grad Pobrežje ob Kolpi. Zgraditi ga je dal leta 1550 general Ivan Lenkovič za obrambo proti Turkom. Na tistem kraju so Turki vdiral čez Kolpo na slovensko ozemlje. Turki gradu nikdar niso mogli zavzeti. Po štiristo letih pa je bil ta mogočni grad v zadnji vojni požgan. Obnovili so le majhen del.

Enkrat smo naredile celodnevni izlet z avtobusom. Obiskale smo Metliko, kjer smo si ogledale »Belokranjski muzej«. Ravnatelj Jože Dular nam je razložil njegove zanimivosti. Potem smo se odpeljale na Gorjance in smo prišle z avtobusom prav na Trdinov vrh. Nebo je bilo oblačno in zato nismo imele razgleda. V restavraciji pri »Gospodični«, znanem studentcu, smo se okrepile in veselo zapele. V Novem mestu smo si ogledale franciškansko in kapiteljsko cerkev ter zanimivi »Dolenjski muzej« ter galerijo slik.

Kopale smo se navadno po dvakrat na dan v Kolpi, pred kosilom in po popoldanskem počitku. Plavale smo in se učile plavati, se potapljale, se igrala na vodi z žogo in se vsestransko zabavale.

Vsako večer smo se zbrale ob tabornem ognju. Prepevale smo skavtske in narodne pesmi, rajale, plesale kolo »Lepa Anka«, »Milanovo kolo« in druge skupne plese, uprizarjale belokranjske pripovedke in vsakovrstne skeče; enkrat smo pripravile prizor o Uskokih, Askerčevu »Mea Kulpa«, vse s turbanji (brisačami) na glavi. Zaključile smo taborni ogenj z molitvijo, v kateri smo izrazile Bogu svojo zahvalo in prošnje. Pripravili jo je za vsako večer posebej naš duhovni vodja.

Enkrat je prišlo k tabornemu ognju več deklet in žena iz vasi v narodnih nošah in so nam pokazale razne belokranjske plese (kolo) in so z nami prepevale. En večer so bila pri nas tudi dekleta veroučne skupine iz Mengša.

Zadnjo nedeljo našega bivanja na taboru smo povabile vaščane iz Adlešičev na zabavni popoldan. Prepevale smo, plesale kolo, pokazale več prizorov in skečev ter jim nekoliko postregle.

Predzadnji večer smo šle v vasi v zapele podoknico družini Cvitkovič, ki nam je v marsičem šla na roko, da je bilo naše bivanje na taboru prijetno, in župniku Strusu, ki je v svoji dobroti storil za nas vse, kar je mogel.

Proti koncu tabora nas je presentil s svojim obiskom pomožni škof iz Ljubljane dr. Stanko Lenič. Zapele smo mu v pozdrav več pesmi in mu postregle s planinskim čajem.

Na dan odhoda smo pri maši še posebno veselo prepevale in se prisrčno zahvalile Bogu, da smo mogle preživeti dva tedna v gostoljubni Beli Krajini ob prijetni Kolpi.

Ponovna oskrumba spomenika bazoviškim žrtvam

Te dni so neznani pajdaši znova oskrubili spomenik bazoviškim junakom na bazoviški planoti. Kot že nekajkrat pred leti, so neznanci tudi tokrat razbili ploščice, na katerih so imena štirih herojev. Vandalski napad, izvršen tik ob 40-letnici ustrelitve naših fantov, je najbrž delo pešiče desničarskih skrajnežev, ki so v svojih dejanjih (isti so verjetno pomazali razna poslopja v Trstu, med njimi tudi tiskarno »Primorskega dnevnika«) povsem osamljeni in izolirani od vsega ostalega tržaškega prebivalstva.

Poroka

V soboto, 29. avgusta sta se poročila v Marijini cerkvi na Vernielisu v Trstu učiteljica Marija Ferluga in Marko Udovič. Pri poroki je pel rojanski cerkveni pevski zbor, pri katerem je nevesta pridno sodelovala. Slovesnosti se je udeležilo veliko ženinih prijateljev iz vrst Slovenske demokratske zveze iz Trsta in Gorice. Novo-poročenca želimo veliko sreče in božje pomoči v skupnem življenju.

Bazovica

Dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, bo pri nas vsakoletna večerna procesija. Že od leta 1949 se ta dan Marijini čistilci zbiramo ob Mariji in jo prosimo za duhovno obnovo naše župnije.

Letos bomo dodali še poseben namen. Molili bomo, da bi pastirski obisk — ki bo 4. oktobra — prinesel vsem župljanom veliko blagoslova.

30. avgusta sta se v boljunški cerkvi poročila Lado Komar, ki je član našega cerkvenega pevskega zbora, in Tatjana Turko iz Boljunca. Cerkevni pevski zbor in Slomškov dom iskreno čestitata in voščita vso srečo v novem življenju.

Seja repentabskega občinskega sveta

V petek, 28. avgusta se je sestel repentabski občinski svet. Se pred obravnavo točk dnevnega reda je župan Miha Guštin odgovoril na nekatera vprašanja, ki so mu jih stavili trije svetovalci opozicije. Potem je občinski svet imenoval člane občinske komisije, ki bo ugotavljala kmečke delavce, in potrdil sklep občinskega odbo-

Ob 40. obletnici

BAZOVISKIH ŽRTEV

bo v nedeljo, 6. septembra ob 10.30 v bazoviški cerkvi maševal ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič.

ra za dva najema kamnolomov. Svetovalci so nato izvolili občinsko volilno komisijo. Razpravljali in sklepali so še o ojačenju vodovoda, o gradnji zadržne mlekarne, o gradnji novega šolskega poslopja, o novem načrtu za parkirni prostor, o postavitvi odra za plese na repentabskem trgu in o regulacijskem načrtu.

Mednarodni srečanja v Devinu

Preteklo soboto, 29. avgusta se je v devinskem gradu zaključilo mednarodno srečanje o znanstvenih vprašanjih razorožitve in nadzorovanja orožja. Zasedanja se je udeležilo 60 izvedencev iz 17 držav.

Jn

V ponedeljek, 1. septembra pa se je prav tam pričel enotedenski simpozij, na katerem so ugledni strokovnjaki razpravljali o možnosti izbruha mednarodnih spopadov in sporov.

Knjiga o življenju svetnikov

Pred kratkim je izšel v Ljubljani drugi del knjige »Leto svetnikov«. Vsebuje življenjepis svetnikov od začetka aprila do konec junija v skladu z novimi svetniškimi kolektarjem. Vključeni so tudi daljši temeljni članki o velikem tednu, veliki noči in o vseh praznikih velikonočne dobe. To obširno in vsebinsko bogato knjigo vsem z veseljem priporočamo. V kratkem bomo z njo lahko postregli tudi na upravi našega lista.

Jernejevo na Opčinah

Od nekajdaj so Openci radi počastili v cerkvi svojega farnega zavetnika sv. Jerneja. Tudi letos je slovesno prikrkavanje openskih zvonov naznanjalo praznik, na predvečer pa je daroval sv. mašo škofov vikar dr. Škerl ob številni asistenci duhovnikov.

Posebno pa je bilo slovesno na nedeljo. Zaradi dežja sicer ni moglo biti procesije, a vse drugo je bilo v cerkvi zelo veličastno in pesem o sv. Jerneju, ki je staro izročilo, muzikalno predelavo pa ji je dal skladatelj Stane Malič, je izzvenela v vsej polnosti.

V nedeljo, 30. avgusta popoldne je bila kulturna prireditve v župnijskem Finžgarjevem domu. Že nekaj let se taka kulturna prireditve ponavlja, kakor so sklenili prosvetni delavci društev, ki delujejo v okviru župnij. Ne samo ples in druge družabne prireditve, tudi kulturni program naj društva pripravijo in to prav za farni praznik.

Na prireditvi je najprej župljane pozdravil g. kaplan Franc Pohajča in jim v veseli obliki napovedal program. Opozoril jih je tudi na glasbeno šolo Finžgarjeva doma, v katero se lahko gojenci vpišejo do 20. septembra. Potem je zaigral ansambel TAIMS, ki je že sad te šole. Domači cerkveni pevski zbor je nato pod vodstvom skladatelja in pevovodje Stane-ta Maliča zapel najprej himno openske župnije — pesem o sv. Jerneju, nato pa še pozdrav. Skavtinje so pod vodstvom Alenke Rebulove prijetno zapele nekaj pesmi, nato pa še odigrale veseli prizor. Spet so igrali mladi muzikantje, nakar je ponovno pel cerkveni pevski zbor. Ob koncu so nastopili trije najmlajši: eden je igral na orgle, njegov bratec na baterijo, sestra pa je pela. Njihov »Moj očka ima konjačka dva...« je sprožil val odobravanja.

Sproščeno je posamezne točke povezoval Joži Peterlin, ki je napovedal prihodnjo prireditev, ko bo odkrit v domu Finžgarjev kip — delo akad. kiparja Franceta Goršeta, napovedal je popravilo dvorane, vabil župljane, naj radi prihajajo v svojo župnijsko dvorano na kulturne prireditve ter naj se spomnijo Finžgarjeva doma ob raznih prilikah s svojimi darovi, da bo mogoče dom vzdrževati in prirejati čim boljše prireditve.

Openci smo hvaležni vsem, ki so nam

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu vljudno vabi na mesečno

SV. MASO ZA EDINOST

ki bo v ponedeljek, 7. septembra ob 18. uri v kapeli Marijinega doma v Trstu, ul. Risorta 3. Sledil bo ekumenski razgovor. Zlasti lepo vabljeni udeleženci letošnjega ekumenskega potovanja v Bosno in Hercegovino, ki bodo ob tej priliki lahko poravnali stroške in dobili zadnja navodila za pot, ki se bo začela v ponedeljek, 14. septembra ob 7. uri s trga pred sodno palačo.

Vizitacije tržaškega nadškofa

V nedeljo, 13. septembra bo tržaški g. nadškof msgr. Santin začel z nedeljskimi vizitacijami po župnijah. 13. septembra bo obiskal Katinaro; nato po vrsti župnije Boršt, Ricmanje, Bazovico, Pesek, Kontovel in Mačkovlje.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 6. do 12. septembra 1970

Nedelja: 9.35 Po domače z ansamblom Maksa Kumra. 10.50 Mc Pheetersovo potovanje, serijski film. 12.00 Baletna predstava s prireditve Splita poletje. 13.00 Skrivnosti morja. 13.30 Avtomobilske dirke - prenos s državnega prvenstva. 15.15 Neukročena meja, ameriški film. 16.30 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju.

Ponedeljek: 17.30 Barcelona: Evropsko plavalno prvenstvo. 20.35 Hipohonder - TV drama.

Torek: 16.30 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju. 19.30 Prvi koraki: Vladimir Samec. 20.35 Trenji mednarodni festival športnih in turističnih filmov - prenos iz Kranja. 22.10 Koncert orkestra italijanske televizije.

Sreda: 15.30 Odbojka Jugoslavija: ZDA. 17.30 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju. 19.20 Veje v vetru, reportaža. 20.35 Rotterdam: Nogomet Feyenoord: Estudiantes (Buenos Aires). 22.10 Monty Sunshine Band na mednarodnem jazz festivalu v Ljubljani.

Četrtek: 17.00 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju. 19.00 Barcelona: Prenos waterpolo tekme. 20.50 A. J. Cronin: Primeri dr. Finlaya. 21.40 Večer s Pavletom Zidarjem.

Petek: 16.25 Mc Pheetersovo potovanje. 17.30 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju. 19.15 Barcelona: Prenos waterpolo tekme. 21.05 39 stopnic, angleški film.

Sobota: 15.00 Državno atletske prvenstvo. 18.00 Barcelona: Evropsko prvenstvo v plavanju. 19.20 S kamero po svetu: Indija. 20.35 Posnetek finalne waterpolo tekme iz Barcelone. 21.50 Skrivnosti morja. 22.15 Močnejše od življenja, film.

je kdo od tistih bil hvaležen za mojo »očetovsko« skrb.

Poseben problem je nastal, kadar je kdo prišel z napačnim imenom. Urediti njihov položaj, bodisi na novo ime, ali pa spraviti ga nazaj na pravo staro ime, to niso bile majhne solze. Ne le pota, tudi denarja me je stalo.

Potem pa še carina! Niso prišli vsi goli in bosí. Marsikdo je kaj s seboj prinesel in včasih tudi stvari kaj vredne in ki so bile pod carino.

Nekaterim sem rešil stvari, vsem pa nisem mogel. Vsa od tistih srečnih mi je prejel veliko obljubil, toda pozneje so navadno vsi izginiti brez sledu. Pač trgovski ljudje, od katerih ne smeš nikdar pričakovati hvaležnosti, ker so pač le hladni računarji.

RIBNISKI PUSELC

Tekom prvih mesecev leta 1948 so prišli iz italijanskih taborišč skoraj vsi. Toda bilo je tudi v avstrijskih taboriščih kakih 4.000 beguncev, ki so živeli v večni nevarnosti, da se jim kaj nevsčnega zgodi.

(Se bo nadaljevalo)

† Msgr. Janez Hladnik

91 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Primanjkovalo mi je 10.000 pesov, ki sem jih pa drugi dan že imel in je tako bila sklenjena kupčija za prvi del Slovenske vasi.

Prav tisti dan, 30. marca 1949 je bil pokopan moj bratranec Jože Hladnik. Nisem mu mogel izkazati zadnje ljubezni, ker sem moral iti na dražbo. Prejšnje popoldne ga pa nisem mogli zakopati, ker je tako strašno lilo, da ni bilo mogoče skopati groba v Lomas de Zamori, prav v bližini novo kupljene zemlje. Tako je bil prav tisti dan prvi Slovenec zakopan na pokopališču, kamor naj bi mu sledila nadaljnja vrsta odpoklicanih.

Pol leta kasneje sem dokupil še osem hektarjev po ceni 8 pesov na kv. meter. Nato smo zemljo razdelili v gradbišča. Pol leta kasneje so že začeli rasti sloven-

ski domovi na tišči zemlji. Prenekateri družina, ki bi nemara nikdar ne prišla do lastnega doma, si ga je zgradila brez posebnih težav. Zemljo so dobili vsi petkrat ceneje kot so jo plačali drugi tam okoli. Nihče ni imel nobenih težav za lastninsko pravico in tudi ne z odplačevanjem.

Takoj naslednjo nedeljo smo spet zbrali zainteresirane in že zložili tudi denar, ki je znesel čez 30.000 pesov. Napovedanega dne sem šel na dražbo. V mojem imenu je govoril argentinski prijatelj, ki se je na to razumel in je kupil zemljišče po 7,90 pesov kv. meter.

Obenem pa je bila kupljena zemlja tudi za skupne javne potrebe v celoti čez 9.000 kv. metrov za igrišče in bodoči slovenski dom.

Vse pisarniške posle je vodil notar dr. Josip Lesar.

Najtežji problem pa je bila odobritev parcelacije, ki jo je po posredovanju tedanjega predsednika občinskega sveta Rufina Ponzanettija občina odobrila. Rešil nas je Ponzanetti velikanskih skrbi in nepotrebne stroška, kajti občinski možje

so upali izveliči od nas kakih 100.000 pesov na ta račun. 18. oktobra 1952 je bila razdelitev podpisana, nakar so vsi dobili lastninsko pismo.

SLOVARJI

Ze v taboriščih so se naši ljudje učili španskega jezika, toda ko so prišli v Argentino, so nujno potrebovali slovarja.

Tudi na to sem mislil. Pa je tudi mislil na to diplomirani bogoslovec Janez Pekolj iz Dobrnica in sva tako skupno pripravila najprej slovensko-španski slovar v nekoliko manjšem obsegu, ki je izšel že leta 1948.

Tiskala ga je tiskarna Córdoba. Stavec je bil Stanko Barreto iz Trsta, ki je delal tudi za »Duhovno življenje« in je res skrbno ter z razumevanjem najino delo še dopolnjeval.

Vse bolj zares smo pa vzeli špansko-slovenski slovar, ki je izšel v obsegu Langenscheidovih slovarjev ter imel res bogat besedni zaklad ter frazeologijo.

Izdaja tega slovarja se je zavlekla do leta 1950.

Tiskati sem ga dal v 3.000 izvodih. Pr-

Seja goriškega občinskega sveta

V ponedeljek, 31. avgusta se je novi goriški občinski svet sestel na svoji prvi seji in po uvodnih formalnostih izvolil novega župana v osebi Michele Martina in šest odbornikov ter dva suplenta, od katerih je eden dr. Damjan Paulin iz Standedreža, izvoljen na listi Slovenske demokratske zveze. V občinskem svetu je manjkal drugi izvoljeni svetovalec iste liste dr. Andrej Bratuž. Kakor smo zvedeli, se je temu mestu odpovedal iz nepojasnjenih osebnih razlogov. Zato bo to mesto pripadlo dr. Slavku Bratini, ki je na volitvah bil tretji po številu preferenčnih glasov.

Precej je bilo govora o Slovencih kot manjšini, o njih vlogi in o odnosih do velikih strank posebno levega centra. Edini, ki se je negativno izrazil o vseh manjšinskih problemih, je bil že stari znanec odv. Pedroni. Najbolj ga je pogrelo, ko je dr. Paulin začel svoj govor in pozdrav v slovenščini. Vidi se, da ga je razvoj časov znatno prehitel. Dr. Paulin je navzlic razgrajanju odv. Pedronija korajžno podal svojo izjavo in napravil na vse zelo pozitivno vtis resnosti in dostojnosti.

Zelo smo se čudili, da se predstavnik PSI dr. Sanzin v svojih posegih sploh ni dotaknil slovenske problematike. Ali te sploh ni? Kaj pa slovenski volivci, ki so mu na njegove obljube dali svoj glas? Izgleda, da je uradni PSI po volilni kampanji popolnoma pozabil nanje ter da ga je sram uradno izgovoriti besedo Slovenec. Ne, tega res nismo pričakovali od uradne linije PSI.

Kot znano, je Slovenska demokratska zveza pristopila k levemu centru, to je koaliciji strank KD, PSI, PSU in PRI. Na podlagi predhodnih sporazumov pričakujemo Slovenci v Gorici zanimanje občinskega odbora za rešitev perečih problemov, ki se nas še posebno tičejo. V prvi vrsti je gradnja novega šolskega poslopja za slovenske šole v ulici Campi, toponomastika, poimenovanje cest po zaslužnih Slovencih, vprašanje razlastitev itd. Zavedamo se, da ne pretiravamo v svojih zahtevah. Če se komu zdijo pretirane, naj se zaveda, da kdor prosi malo, ne dobi ničesar. Zato pa bomo po svojih predstavnikih lojalno sodelovali v občinski upravi, prepričani, da bo ta naredila vse, kar bo v njeni moči, da ustreže našim zahtevam.

Standrež

Poroka. Ugledna družina Budal je praznovala konec avgusta poroko svoje hčerke Nevice z Brunom Oceani iz Ločnika. Nevesta je odlična študentka na vseučilišču v Trstu, obremenjena pa že dolgo let tudi delavna članica standreškega cerkvenega pevskega zbora in naše dramske družine. Mnogokrat je uspešno nastopila na odru v župnijski dvorani in na prostem in tako sodelovala pri kulturnem udejstvanju prosvetnega društva »Standrež«. Hvaležni ji izrekamo iskrene čestitke in prisrčna voščila.

Romanje na Sv. Višarje. Kakor vsako leto, smo tudi letos v nedeljo 30. avgusta skupno poromali na Sv. Višarje. Dež in megla nas nista ustavila; z avtobusom in osebnimi avtomobili nas je preko 70 romarjev prihitelo pod hrib, kjer nas je železna barčica ponesla v višave. Povsod je bilo hladno in vlažno, v cerkvi pa svetlo in toplo. Srečali smo se s številnimi romarji iz Dolenjske, Vipavske, Soške doline, Koroške in Furlanije. Vrstile so se maša za mašo, pesem za pesmijo in še prehitro je prišel čas slovesa od svetega kraja. Obiskali smo še Belopeška jezera in se radostno prepevajoč vrnili domov.

Iz Beneške Slovenije

Nova številka »Emigranta«

Z zadovoljstvom smo vzeli v roko novo, četrto številko »Emigranta«, glasila društva izseljencev Beneške Slovenije, ki postaja čedalje bolj zanimiv. List, ki izhaja v obliki revije, govori o emigrantskih problemih delavcev izpod Matajurja, o socialnih problemih Benečije, objavlja pesmi z izseljeniško tematiko (zelo dobre poezije objavlja Dino Del Medico ter Zvan. Dinó Del Medico je obenem duša »Emigranta«). Nekaj sestavkov ima glasilo tudi v furlanščini ter v italijanskem jeziku in obvešča tako tudi sosede o narodnostnih, socialnih in ekonomskih problemih deželice, ki se vije od Terske pre-

ko Nadiške doline do Klodiča pod Kolovratom.

»Emigrant« se tako pridružuje »Domu« (tromesečniku v izdaji slovenskih krajevnih duhovnikov) in štirinajstevniku »Matajurju« (ki izhaja že skoro ves povojni čas). Lepo bi bilo, da bi se tudi slovenska duhovščina Kanalske doline odločila za izdajo kakšnega farnega lističa po zgledu rezijanske fare. Zabniška in ukljanska fara bi se lahko povezali v skupnem lističu in imeli tako vse večji vpliv tudi v deželnem merilu. Nedvomno je v Kanalski dolini veliko problemov (servituti, gospodarstvo itd.), pa tudi značilnosti, ki je nima vsak okraj (turizem v mednarodnem smislu, svetovišarska božja pot, itd.). Lepo bi bilo, da bi se o vsem tem pisalo in obveščalo domače farane pa tudi druge, ki se za Kanalsko dolino tako zelo zanimajo.

Prisotnost beneških Slovencev v deželni konzultii

Društvo slovenskih izseljencev Beneške Slovenije bo v novi deželni konzultii za izseljeniška vprašanja prisotno, tako kakor je to v deželnem svetu zagotovil odbornik Stopper svetovalcu Slovenske skupnosti dr. Stoki. Vendar pa bo Društvo prisotno z enim predstavnikom tako kot tudi Pal Friul ter Alef (društvi izseljencev italijanskega rodu). Društvo izseljencev Benečije je skupaj z ostalima dvema organizacijama zahtevalo vsaj tri predstavnike v tem važnem organu in je v tem smislu poslalo deželni odboru tudi posebno spomenico.

Res je sicer, da je najprej važno biti prisoten kot polnopravni član slovenskega društva, toda tudi število igra večkrat važno vlogo, zato bi moral deželni odbor vzeti v pretres zahtevo beneških izseljencev in imenovati več njihovih predstavnikov v deželno konzultio za izseljeniška vprašanja. Zvedeli smo, da je v tem smislu interveniral tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka.

SDZ bo sodelovala v goriški občinski upravi

Prejeli smo s prošnjo za objavo: *Kakor že za pokrajino je vodstvo SDZ ratificiralo programski dogovor, ki zadeva goriško občinsko upravo, in s tem potrdilo svoje odprto sodelovanje v obsegu strank leve sredine.*

Slovenska demokratska zveza prevzema tudi odgovornost v tem pogledu ne samo v občinskem svetu, ampak tudi v občinskem odboru.

Vodstvo SDZ ugotavlja nadalje z zadovoljstvom dejstvo, da vsebuje program točke, ki se bistveno tičejo problemov slovenske manjšine, in upa, da jih bo občinska uprava leve sredine dosledno rešila.

RAZNO

Ugodnosti za obrtnike

Deželna uprava je smatrala za potrebno, da podpre razvoj obrtništva v deželi in je v ta namen pripravila zakon, ki predvideva razne ugodnosti za obrtnike. Ta poseg ima precejšen pomen za nadaljnji razvoj te panoge, saj je v deželi 25.000 obrtniških podjetij, ki zaposlujejo okrog 61.000 delavcev.

Novi zakon predvideva najprej prispevke za plačevanje obresti na posojila, ki so jih obrtniki najeli za povečanje svojega podjetja. Isti deželni zakon nudi prispevke za kritje obresti na posojila, ki so jih obrtniki ali obrtniške zadrage ali konzorciji najeli za svoje poslovanje, obratovanje in izvoz izdelkov.

Posebne enkratne podpore so predvidene za obrtnike v goratih predelih.

Zadrage v deželi

V tukajšnji deželi obstaja 1.109 zadrug, ki so porazdeljene takole: v videmski pokrajini 518, v tržaški 264, v pordenonski 219 in goriški 108. Zanimivo je, da na Tržaškem prevladujejo zidarske zadrage (60%) in prav tako na Goriškem (45%), docim so v ostalih pokrajinah v večini kmečke in potrošne zadrage.

Zadrage, ki želijo uživati določene finančne olajšave, morajo biti vpisane v deželni register, ki je bil ustanovljen z deželnim zakonom št. 4 leta 1968.

ŠTUDIJSKI DNEVI SLOV. IZOBRAŽENCEV

Kakor smo poročali, se prično študijski dnevi slovenskih izobražencev v soboto, 5. septembra ob 17. uri. Društvo slovenskih izobražencev, ki te dneve organizira, ponovno vabi k udeležbi in priporoča točnost.

Uro pred pričetkom zborovanja bo prva spominska proslava bazoviških junakov pred spomenikom na bazoviški gmajni. Prireditelji vabijo, da bi udeleženci študijskih dni prišli eno uro prej v Bazovico in na poti v Drago ob spomeniku počastili žrtve nasilja nad našim narodom pred 40 leti.

Društvo slovenskih izobražencev tudi vabi k nedeljski sv. maši na kraju zborovanja, ki jo bo ob 9. uri daroval pomožni škof ljubljanske škofije, dr. Stanko Lenč. Kmalu po končani maši se bodo začela predavanja. Popoldanska predavanja se bodo v nedeljo začela ob 16. uri.

Kot vsako leto, bo tudi letos v času zborovanja v stavbi razstava zamejskega tiska.

Prireditelji prosijo, da bi se vsi udeleženci takoj oglasili v pisarni v Dragi in sporočili, ali žele prenočišče in hrano.

RADIO TRSTA

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod ob 6. do 12. septembra 1970

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za kitaro. 11.15 Odaja za najmlajše: »Modra puščica«. Dramatizirana zgodba. Prvi del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 V. Bartol: »López«. Drama v treh dejanjih. 17.30 Revija zborovskega petja. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Glasba iz filmov in revij. 20.30 Iz slovenske ljudske epike. 20.45 Lesjakov ansambel.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinški ansambel. 17.35 Svarček sodobne znanosti. 17.55 Vaše čtivo. 18.30 Zbor »Costanza e Concordia« iz Rude. 20.35 Pesmi od vsepovsod. 21.00 Pripovedniki naše dežele: Z. Piščanc: »Premagana«.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Naši pomorščaki - srečanja in spomini. 19.45 Zbor »Slovenski madrigalisti« iz Ljubljane. 20.35 R. Strauss: »Intermezzo«, opera v dveh dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 R. Vodeb: Po sledovih nekdanjih kultur v Italiji (11) »Paestum, mesto grških tempeljev«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Sodobne popevke. 17.35 Mladina in šport. 19.10 Higiiena in zdravje. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Aladar Janes iz Vidma. 21.50 Glasba v polmraku.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 F. Antonini: Otroške sanje in njihov pomen (6) »Konflikti v otroških sanjah«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Na počitnice. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Simfonična glasba deželnih avtorjev. 18.45 Južnoameriški motivi. 19.30 G. Godoli: Zivljenje na drugih svetovih - domneve in možnosti - 11. oddaja. 20.35 F. Tozzi: »Uradnikovi spomini«. 21.20 Havajske kitare. 21.30 Beethovne komorne skladbe.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Izlet za konec tedna. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Glasbeni mojstri. 17.35 Okno v svet. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 19.45 »Beri, beri rožmarin zelenic«. 20.30 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 N. Kuret: Slovenski in furlanski običaji - 4. oddaja. 13.30 Glasba po željah. 15.15 L. Davanzo: »Varna pot« - oddaja o prometni vzgoji. 16.05 Operetne melodije. 16.45 Pravljice in pripovedke naše dežele. 17.00 Znani pevci. 17.35 Umetniki odgovarjajo. 17.55 Moj prosti čas. 18.30 Moški vokalni kvartet pod vodstvom prof. U. Vrabca. 19.10 R. Dolhar: Alpske poti in smeri (11): Krniška špica. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Sloviti procesi v Trstu: Spremenljivi obraz resnice.

Širite »Katoliški glas«

ZA KMETOVALCE

Cepljenje proti slinavki

Tudi letos je ministrstvo za zdravstvo odredilo obvezno cepljenje vse goveje živine, ki je stara nad tri mesece. Cepljenje proti slinavki bodo izvedli v času od 15. septembra do 15. decembra 1970 s trivalentnim cepivom. To delo bodo opravili občinski ali posebej pooblašteni živinozdravniki. Če kdo želi imeti potrjeno o opravljenem cepljenju, ga lahko dobi pri občinskem živinozdravniku. Pristojbina za cepljenje, ki jo določi pokrajinski živinozdravniški urad v sporazumu s sindikalnimi in kmečkimi organizacijami, je v breme živinorejcev.

S tem cepljenjem, ki ima zaščitni pomen, zavarujemo živino pred boleznijo. Necepljene živali bi ostale izpostavljene napadu slinavke, ki občutno zmanjša proizvodnjo mleka ali celo povzroči pogin; poleg tega bi bolna žival postala nevarna za ves ostali okoliš. Zato naj se vsak živinorejec zaveda važnosti tega cepljenja ter naj rade volje sodeluje z živinozdravnikom pri tem važnem opravilu.

Nikdar ni prepozno

V Ovidu v Spaniji je bil sprejet med dominikance 85-letni penzioniran rudar. Novi dominikanec je vdovec, oče desetih otrok, od katerih je šest duhovnikov.

★

Podgora. Sporočamo, da je romanje, ki je bilo najavljeno za 5. in 6. september, prestavljeno na naslednjo nedeljo zaradi stavke avtobusnih šoferjev. Obenem obveščamo, da je še nekaj prostih mest, zato pohitite z vpisom.

DAROVI

Za »Katoliški glas«: Rozina Sfiligoj iz Stnavra 2.500 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Mirošič 2.000, Vincenc Križmančič 5.000, Antonija Križmančič 3.000, ob poroki Stojana Ražem in Silvane Cač 17.000, ob poroki Franka Persinovič in Sonje Grgič 12.300, Marija Marc 5.000, udeleženka pevskega tečaja v Tinjah 1.000, M. K. 10.000, v spomin pok. Jakoba Grgič iz Gropade 2.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Antonija Vatovec 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: novoporočenca Marija Ferluga in Marko Udovič 10.000 lir.

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Stojakovem: Jože Marc 1.500 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Romanje na Višarje in Brezje. Apostolstvo molitve v Gorici pripravlja za rožnovensko nedeljo (prvo v oktobru) romanje na Višarje in Brezje. Odhod iz Gorice v soboto 3. oktobra ob 13. uri na Sv. Višarje, tam prenočitev, naslednji dan po sv. maši odhod preko Trbiža in Kranjske gore na Brezje. Javiti se je treba do 20. septembra. Tisti, ki imajo samo prepustnice, morajo takoj pri vpisu položiti 650 lir za dovoljenje vstopa na italijansko-jugoslovanski meji. Prispevek za vožnjo objavimo naknadno. Vpisovanje se zaključuje že 20. t. m. zato, da bo mogoče pravočasno rezervirati ležišča na Sv. Višarjah.

Duhovna obnova za goriške družbenice in druga dekleta in žene bo pri uršulinkah v nedeljo, 13. septembra po naslednjem sporedu: Ob 9^h začetek s prvim premišljevanjem, ob 11^h drugo premišljevanje. Sledi kosilo. Ob 15,30 tretje premišljevanje in ob 18. uri zaključek s sv. mašo. Obnovo bo vodil priznani govornik in duhovni voditelj g. Krapež iz Velikega Dola. Vse toplo vabljenje.

Romanje na Barbano. Pri g. Arturju Koshuti, ul. Mameli 8, se nadaljuje vpisovanje za romanje na Barbano, ki bo 15. septembra. Odhod s Travnika ob 8^h, odhod iz Gradeža ob 18,30. Cena vožnje z avtobusom 700 lir.

Izlet v Logarsko dolino. SKPD »Mirko Filej« iz Gorice pripravlja za nedeljo, 27. t. m. izlet v Logarsko dolino. V primeru slabega vremena se program med vožnjo po želji udeležencev lahko spremeni (npr. ogled Velenja in Celja). Vabljeni vsi člani društva, člani in članice pevskega zbora »Lojze Bratuž«, pevci nasploh in prijatelji društva. Prijave za izlet sprejema uprava »Katol. glasa«. Vpisovanje se zaključuje 20. septembra.

★

Solidna trgovska firma »Import-Export« v Gorici išče uradnico oz. uradnika, ki obvlada italijanski, slovenski in po možnosti tudi nemški jezik. Zainteresirani naj se zglasijo na telef. št. 5471 v Gorici.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

POTUJETE V RIM? VABITA VAS SLOVENSKA HOTELA

HOTEL "BLED."

Via Santa Croce in Gerusalemme, 40
00185 Roma - Telef. 777-102

HOTEL "DANIELA."

Via L. Luzzatti, 31
00185 Roma - Telef. 750-587

CENIK

Enoposteljna soba s kopalnico	in zajtrkom	3.350 lir
	in pol penzion	4.700 lir
	in celim penzionom	6.000 lir
Dvoposteljna soba s kopalnico	in zajtrkom	2.750 lir na os.
	in pol penzionom	4.100 lir
	in celim penzionom	5.000 lir
Zajtrk		450 lir
Kosilo		1.500 lir
Večerja		1.500 lir

Na gornje cene 18% postrežnine in 1% davka.

Cene za skupine - neto cene: pol penzion 3.800 lir
celi penzion 5.000 lir

Dinar konvertibilen za jugoslovanske državljane!

PRIČAKUJEMO VAS - DOBRODOŠLI!

(Lastnik: V. Levstik)

Izrežite in shranite!